

www.e-rara.ch

**Omnium operum divi Eusebii Hieronymi Stridonensis Tomus
primus[-nonus]**

Hieronymus, Sophronius Eusebius

Apud inclytam Basileam, [1516]

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-150989>

[Quod Unus Sit Christus Filius Dei. Ex Primo Libro Super Esaïam. Origines]

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

A euidenter aut integre quā ex his omnibus quæ scripsit confirmatur ab eo: & dominicorū gestorum ueritas, & historiæ scripturarum fides: Sed persequamur consequenter etiā reliqua, in quibus accusatur quasi duos Christos dixerit, unum dei uerbum, & alium Iesum Christum, qui ex Maria natus est.

QVOD VNVS SIT CHRISTVS FILIVS DEI.

EX PRIMO LIBRO SVPER ESAIAM. ORIGENES.

B Icut dicit Apostolus, quoniam æmulatores estis spirituum: sic cum unus sit spiritus sanctus, tanti per singulos dicuntur spiritus sancti, quanti sunt hi qui habent in se spiritum sanctum: ita & de Christo dicendum est. Ab uno em̄ Christo multi Christi fiunt: de quibus scriptura dicit: Nolite tangere Christos meos & in prophetis meis nolite malignari. Sic & ab uno deo, multi dii dicuntur: om̄es scilicet hi in quibus habitat deus: sed nobis unus est pater deus ex quo om̄ia. Vnus est ergo uerus deus, qui ut ita dixerim præstator est deitatis: & unus Christus factor Christorum: & unus spiritus sanctus, qui per singulas animas sanctorum facit spiritum sanctum. Christus uero sicut per hoc quod Christus est facit Christos: ita & per hoc qd̄ filius dei & filius proprius & unigenitus: om̄es eos qui percipiunt ab eo spiritum adoptionis, filios dei facit. PAMPHILVS. Vnum hoc testimonium est, quod Christus uerus unus sit: qui participatione sui multos faciat Christos. Adhibeamus tamen & aliud ex primo libro de euangelio secundum Matthæum: in quo hoc modo dicit. ORIGENES. Si Christus Iesus cum in forma dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem deo: sed semetipsum exinaniuit formam serui accipiens, & in similitudinem hominū factus, & habitu repertus ut homo est: humilians se ipsum, factus obediens usq; ad mortem, mortem autem crucis: dubium non est, quod natiuitas eius non est talis, ut quasi qui ante non fuerit esse cœperit, sicut de natiuitate hominum putatur: sed qui prius erat, & erat in forma dei, uenit ut etiam formam serui susciperet. Deniq; quod natum est ex carne, caro est, inquit, id est, quod natum est ex ea quæ dixit: ecce ancilla domini fiat mihi secundum uerbum tuum: hæc est forma serui quæ utiq; caro est. PAMPHILVS. Et in tertio libro epistolæ ad Colossenses de eisdem ita scribit. ORIGENES. Data est autē lex Moyse, per angelos in manu mediatoris Christi & uirtute: qui cum esset in principio uerbū dei, & apud deum esset uerbum: patri in omnibus ministravit. Omnia enim per ipsum facta sunt, id est, non solū creaturæ, sed & lex & propheta, & ipsemet est mediator dei & hominū. Quod uerbum quidem in fine sæculorū homo factus est Iesus Christus: sed ante hunc manifestum in carne aduētum mediator quidē erat hominū: sed nondum erat homo: erat tamen & tunc mediator dei & hominum. Vnde & data lex per angelos in ipsius mediatoris manibus data esse perhibetur: ut esset lex sancta & mandatum sanctum & iustum & bonum: & omnia hæc sanctificarentur a Christo. PAMPHILVS. Sufficere opinor etiam de his tribus testimonijs confutatam esse calumniam. Si quis sane offenditur, quod dixit saluatorem etiam animam suscepisse, nihil de hoc amplius respondendum puto: nisi quod huius sententiæ non Origenes author est, sed ipsa sancta scriptura testat̄, ipso domino & saluatore dicente: Nemo tollit animā meā a me. & Tristis est anima mea usq; ad mortē. & Nūc anima mea turbata est: & multa his similia in sanctis scripturis inuenies. Superest respondere ad illā accusationē quæ calumniatur eū omnē scripturā in allegoriā uertere, ex ipsis libris quos uel maxime obrectatores eius incusant: id est, de quarto Peri archon libro pferamus: quia non negat ea quæ in scripturis referūtur etiā secundū litterā gesta. ORIGENES. Ne quis aut suspi cetur nos hoc dicere: quia nullā historiā scripturæ factā esse sentiamus: qm̄ aliquā ex eis nō esse facta suspicamur uel nulla p̄cepta legis secūdū litterā stare: qm̄ quædā secundū litterā dicim⁹ obseruari nō posse: in quibus uel ratio, uel rei impossibilitas nō admittit, uel ea quæ de saluatore scripta sunt nō putare etiā sensibilibiter impleta, uel p̄cepta eius secundū litterā nō debere seruari. Respondendum ergo est, quoniā euidenter a nobis discernitur in quā plurimis seruari oportere historiæ ueritatem. Quis enim negare possit, quod Abraham in duplici spelunca sepultus est in Hebron: sed & Isaac & Iacob, & singulæ eorū uxores: Vel quis dubitet qd̄ Sichima in portionē

A pore: altera uelut indigna reijciatur, altera ueniat ad coronam? PAMPHILVS. His assertionibus incipiens uti de resurrectione mortuorum, per totam uoluminis sui seriem euidentissimis approbationibus usus est. In secundo uero libro eiusdem materiae cum praedixisset, quasi ad gentiles loqueretur, huiusmodi suam sententiam declarauit. ORIGENES. Nos uero post corruptionem mundi, eosdem ipsos futuros esse homines dicimus: licet non eodem statu, neque in eisdem passionibus. Non enim iterum ex conuentione uiri & mulieris erunt, sed uerbi gratia, ea ratio quae continet Pauli substantiam, Pauli autem nunc dico corporalis quae salua permanet, & cum uoluerit deus secundum ea quae dicta sunt per sacramentum tubarum in nouissima tuba facere ut mortui resurgant: per illam ipsam substantialem rationem quae salua permanet ut de terrae puluere resuscitentur a mortuis: ex omnibus locis in quibus ratio illa substantiae corporalis in ipsis corporibus permanebat, quae in terram prolapsa, dei uoluntate iterum resuscitantur. Et hoc arbitror asserere uolentem dixisse Apostolum in prima epistola ad Corinthios. Post assertionem enim resurrectionis mortuorum cum proposuisset sibi ea quae possent ab alijs obijci, de resurrectione mortuorum, sic ait: Sed dicit aliquis: Quomodo resurgunt mortui? Quo autem corpore uenient? Stulte tu quod seminas non uiuificatur, nisi prius moriatur. Et quod seminas, non corpus quod futurum est seminas, sed nudum granum: ut puta tritici, aut alicuius ceterorum: deus autem dat illi corpus prout uult. Cum enim manifestissime ostendisset, quia mortui resurgunt, & certum esset quod saluator noster cum ipso corpore resurrexisset, quod susceperat ex Maria: non autem satis clarum esset quomodo resurrecturi essent ceteri, uel quale corpus habituri: comparat resurrectionem seminibus quae seminantur in terra: ut puta grano frumenti, quod cum ceciderit in terram corrumpitur: sed rationis illius uirtus est inlita in interioribus eius medullis: ipsa rationis uirtus assumpta, adiacentem sibi terram uel aquae humorem, seu aeris circumstantem temperiem, caloris quoque sufficientem recipiens fomitem, per diuinam potentiam cooperantem culmi uel spicae consurgunt. Et hoc est quod dicit, tu quod seminas non uiuificatur nisi prius moriatur: & quod seminas non corpus quod futurum est seminas. Ergo hoc quod cadit in semen corpus nostrum, comparatum est grano frumenti. PAMPHILVS. Et assertis his per huiusmodi consequentiam, post pauca addidit etiam haec. ORIGENES. Quod autem omnis illa repromissio resurrectionis mortuorum de hoc corpore sit quod mortuum relinquitur: sanctae scripturae multis modis hoc ostendunt. Sed & haec ipsa domini nostri Iesu Christi resurrectio declarat: qui primogenitus ex mortuis dicitur. PAMPHILVS. Post haec quibusdam per medium latius disputatis, adiecit etiam ista. ORIGENES. Sicut enim plus habet omnis rationalis anima, his quae uel crescendi uel nutriendi uel motus solius officium exhibere dicuntur: sic ea ratio quae in humano corpore est, multo amplius habet, quam quae in reliquis est corporibus: ex eo quod etiam cum corruptum fuerit corpus humanum, subsistere rursus potest, dei uirtute conseruatum & custoditum usque ad resurrectionis suae tempus. Quod autem ubicunque fuerit restituatur, id est, ab omni loco in quocunque fuerit: ita ait Iohannes in reuelatione sua: Et reddidit mare mortuos quos habebat in se: & mors & inferus reddiderunt mortuos suos qui erant in eis. Forte enim ut ego puto, mare hic pro humido omni appellatum est elemento: inferi autem pro aere, mors uero pro terra. Quasi quandam namque cognationem his inter se habentibus: corpus nostrum puluerem mortis uocat scriptura, uel terram, uel corpus mortis. Sane qualis fuerit uniuscuiusque praeparatio in hac uita, talis erit & resurrectio eius. Qui beatus hic uixerit, corpus eius in resurrectione diuiniore splendore fulgebit, & apta ei mansio beatorum tribuetur locorum. Huic uero qui in malicia consumpsit tempus sibi uitae praesentis indultum: tale dabitur corpus, quod sufficere & perdurare possit in poenis. Et arbitror quod hanc differentiam uolens ostendere Paulus apostolus dicit: Alia caro animalium, alia uolucrum, alia piscium, & cetera quae enumerauit apostolus. Sed sicut non est putandum, quod animalium corpus accepturus sit peccator, aut uolucrum, aut piscium: sic neque solis, neque lunae, aut stellarum formam sperandum est accipere eos qui resurgunt in gloria: sed exempli causa dicta esse haec ab apostolo

C data est ioseph: uel quod Hierusalem metropolis est Iudae: in qua constructum est templum deo a Solomone: & alia innumerabilia. Multo enim plura sunt quae secundum historiam uera sunt: quae ea quae nudum sensum continent spirituales. Tum deinde quis non affirmet mandatum hoc quod praecipit: Honora patrem tuum & matrem tuam, ut bene sit tibi, sine ulla spiritali interpretatione sufficere, & esse obseruantibus necessarium: maxime cum & Paulus eisdem uerbis repetens confirmauerit ipsum mandatum: Quid uero oportet dicere de eo quod dictum est, Non adulterabis, non occides, non furtum facies, non falsum testimonium dices: & caetera huiusmodi. Iam uero de his quae in euangelio mandata sunt, ne dubitari quidem potest quin secundum litteram obseruetur, sicut cum dicit: Ego autem dico uobis non iurare omnino. & cum ait: Qui autem inspexerit mulierem ad concupiscendum eam, iam moechatus est eam in corde suo. Et apud Paulum apostolum quae praecipuntur: Commone, inquit, eos, consolamini pusillanimes, sustinete infirmos, patientes estote ad omnes, & alia quae plurima. Sed & de singulis sanctorum qui in scriptura sancta conscripti sunt, quosque iustos & electos dei esse scriptura testatur: debet esse quaedam fides ab his qui saluari cupiunt. Non enim potest esse perfecta in deum fides, nisi quis habeat & hanc fidem qua de sanctis quod sancti sunt creditur. Quod autem dicimus tale est: Qui crediderit in deum & dogmata eius uera esse susceperit: credit & hoc quod Adam quidem primus homo formatus est: credit & de Eua: quod una e costis Adam sumens deus, aedificauerit eam, ut esset eius mulier: credit & quod Enoch qui in annis trecentis placuerit deo, postea quae Matusalem genuit translatus est: & de Noe, quia responsa accepit, ut fabricaret arcam: & solus saluatus est ex diluuiio, cum his tantummodo qui secum fuerant arcam ingressi: similiter & Abraham quod meruerit testimonium dei, & quod hospitio suscepit cum esset sub ilice Mambre tres uiros, ex quibus unus erat dominus: Credit & de Isaac uel quomodo natus est, uel quomodo oblatum est a patre, uel quomodo responsa dei audire meruerit. Sed & de Iacob quod mutato nomine, Israel a deo cognominatus est: & de Moyse quod per signa & uirtutes ministrauerit deo. Credit & quod Iesus Naue exauditus a deo, stare fecerit solem super Gabaon & lunam super uallem Aialon. Quid autem dicendum est de fidelibus iudicibus, & de his quae per eos gesta referuntur: & in regnorum libris de Samuel, quod messium tempore pluuias a deo poposcerit, & acceperit: & de Dauid quem assumpsit dominus ab ouibus ut regeret Iacob puerum suum, & Israel hereditatem suam: & de Nathan quod prophetauerit, nec non & Gad: Sed & de Solomone quod apparuit ei in uisu dominus, & de Helia quod assumptus est per ascensionem in caelum, effectis illis oibus quae scripta sunt signis & prodigijs: sed & de Eliseo, quoniam non solum resuscitauit filium Sunamitis, sed & mortuum super ossa sua proiectum: Oportet ergo unumquemque fidelium credere & omnibus quae scripta sunt de Ezechia, quod in diebus eius retrorsum repedauerit umbra solis. Est ergo fides nostra primo quidem omnium in dominum nostrum Iesum Christum: consequenter uero in omnes etiam sanctos patriarchas uel prophetas, uel apostolos Christi, eo ordine quo superius diximus. PAMPHILVS. Sufficiens ista ad probationem catholicae fidei eius, & qualiter etiam de ipsa scripturarum historia senserit dicta sint. Et quoniam inter caeteras criminationes quas ei inferunt, etiam quam maximam ponunt, quod resurrectionem mortuorum denegat, quae utique futura manifeste in ecclesia praedicatur: consequens etiam est de hoc ipsius nos uerbis calumniosos ostendere, & mendaces euidenter arguere, eos qui etiam scripta de hoc adere aduersus eum non pepercerunt. Tam ex ipsis igitur libris quos de resurrectione scripsit, quae ex caeteris eius diuersis uoluminibus, approbamus etiam in hac parte quae catholice senserit. ORIGENE. Quomodo enim non uidetur absurdum, ut hoc corpus quod per Christum pertulit cicatrices, & pariter cum anima persecutionum tolerauit tormenta saeva, carcerum quoque & uinculorum ac uerberum supplicia pertulit, igne etiam cruciatum, ferro caesum est, insuper & bestiarum cruentos morsus, crucis patibula, ac diuersa poenarum genera perpeffum est, tantorum certaminum praemijs defraudetur? Quippe si sola anima quae non sola certauerat coronetur, & corporis sui uasculum quod ei cum magno labore seruiuit, nulla agonis & uictoriae praemia consequatur: quomodo non contra omnem rationem esse uideatur ut naturalibus uitijs atque ingentis libidini propter Christum caro resistentis & uirginitatem obtinens cum ingenti labore: quod continentiae labor utique, aut maior corporis quam animae est, aut certe utriusque aequalis est, praemiorum tempore altera

C sentiendū est: ut designetur per hæc quod alij pro meritis suis honorabiliōres & clariores erūt; beatiora quoq; habitacula sortituri: aliorum uero indignissimus & abiectissimus pro gestorum scelere erit status: qui etiam mutis animalibus dignus sit comparari. **PAMPHILVS.** Pauca hæc ad testimonium traximus ex multis & innumeris quæ per huiusmodi sensum in ipsis libris, quos de resurrectione conscripsit, exposuit. Non autem uidetur absurdum ad maiorem satisfactionem, etiam de reliquis eius libris consonas his uel paucas adhibere sententias. In uicesimo ergo & octauo libro de Esaia propheta de illo capitulo scribēs, in quo dicitur: Resuscitabuntur mortui & resurgent hi qui in sepulchris sunt, ita ait. **ORIGENES.** Melius ergo est dicere, quod omnes quidem resurgemus, ut & impij ueniant in illum locum, ubi fletus est & stridor dentium: & iusti ubi recipient unusquisq; in suo ordine secundum meritum bonorum gestorum suorum, cum transformabitur corpus humilitatis eorum, ut sit conforme gloriæ corporis Christi: quod seminatū quidē est in corruptione, surget uero in incorruptione: quod seminatū est in ignominia, surget in gloria: quod seminatū est in infirmitate, surget in uirtute, resurrectionis scilicet tempore: & quod seminatū est corpus animale, surget corpus spirituale. Licet ergo omnes resurgant, & unusquisq; in suo ordine resurgat: considerandū est tamen propter illum sermonem Iohannis quem in reuelatione sua dixit: Beatus qui habet partem in resurrectione prima, in hoc secūda mors nō habet potestātē: ne forte diuidi omnis resurrectionis ratio in duas partes possit, id est, in eos qui saluandi sunt iustos, & in eos qui cruciandi sunt peccatores: ut sit una quidem bonorum quæ dicitur prima: illa uero quæ est miserorum, secunda dicatur: & illam quidem in omnibus esse puram, hilarem, totius plenam leticiā: illam uero alteram totam tristem, totam meroris plenam & actibus acuitæ eorū dignam qui in præsentī uita dei mandata contempserunt: & iudicij eius timore neglecto, seipsos tradiderūt in operationem totius immundiciæ & auariciæ: nec se præparare conati sunt ut resistere aduersario possent aduersus contrarias atq; inimicas humano generi potestates. Sepulchra autem mortuorum in hoc loco, similiter & in multis alijs, secundum certiorē scripturæ sensum accipienda sunt, non ea solum quæ ad depositionem humanorum corporum uidentur esse constructa, uel in saxis excisa, aut in terra defossa: sed omnis locus in quocunq; uel integrum corpus humanum, uel ex parte aliqua iacet, etiam si accadat ut unum corpus per loca multa dispersum sit: absurdum non erit omnia ea loca, in quibus pars aliqua corporis iacet sepulchra eius corporis dici. Si enim non ita accipiamus resurgere de sepulchris suis mortuos diuina uirtute: qui nequaquam sunt sepulturæ mandati, nec in sepulchris depositi, sed siue naufragijs, siue in desertis aliquibus defuncti sunt locis, ita ut sepulturæ mandari non potuerint: non uidebuntur annumerari inter eos, qui de sepulchris resuscitari dicuntur: quod utiq; ualde absurdum est. **PAMPHILVS.** Nihilominus in illo ipso libro interiectis quibusdam dicit. **ORIGENES.** Cum ergo Paulus scribit, quod sicut stella a stella differt in gloria, ita erit & resurrectio mortuorū: & quod dicit, seminat in corruptiōe, surget in incorruptiōe, & cætera huiusmodi: manifeste hæc de solo corpore scribit. Non enim anima seminata est in corruptione, aut in infirmitate, aut in ignominia. Deniq; euidenter adiungit his omnibus, & dicit: Seminatur corpus animale: ut ne quis putaret animam esse quæ seminat in corruptione uel in ignominia uel in infirmitate. **PAMPHILVS.** Hæc quidem ex his libris quos in Esaia scripsit. Non præteribimus uero illum locum quem de primo psalmo disseruit: in quo etiam ita de resurrectione scribit. **ORIGENES.** Sicut enim in nobis eadem species permanet ab infantia usq; ad senectutem, licet characteres multā uideantur immutationem recipere: ita intelligendum est hanc speciem, quæ nunc est in nobis, ipsam permansuram etiam in futuro: plurima tamen immutatione melius & gloriosius facta. Necesse est enim animam in locis corporeis habitantem, uti corporalibus talibus quæ apta sint his locis in quib⁹ degit: sicut uerbi causa, si in aquis maris nos habitare uel degere posceret, sine dubio pro habitaculi qualitate necessarium uideretur habere talem corporis statum & cōpositionem, qualem habent illa animalia quæ in aquis uiuunt: ita nunc cum cœlorum habitaculum

pmittat

A promittatur, secundum locorum gloriam, consequens est aptandas esse etiam corporum qualitates. Nec ideo tamen prior hæc species exterminabitur: licet gloriosior eius effecta sit permutatio. Sicut enim ipsius domini Iesu, uel Moyfi, uel Heliae species, non erat alia in transformatione quæ fuerat ante transformationem: ita non erit alia sanctorum species, etiam si multo gloriosior fiat. PAMPHILVS. Sed & in quintodecimo psalmo exponens illum uersiculum, Insuper & caro mea requiescet in spe, de carne domini, ait hæc. ORIGENES. Dominus Iesus Christus hæc dicit: cuius primo caro requieuit in spe. Crucifixus enim primogenitus ex mortuis factus, post resurrectionem assumptus in cælum: secum terrenum corpus euexit: ita ut terrerent & obstupescerent cælestes uirtutes, uidentes carnem ascendisse in cælum. De Helia enim scriptum est, quia quasi in cælum assumptus est: & de Enoch quia translatus est: non tamen dictum est, quia ascendit in cælum. Offendatur qui uult ex nostro sermone: ego autem cum omni fiducia asseuero: quia sicut primogenitus ex mortuis est Christus, ita primus carnem euexit ad cælum. Denique nouitate ipsa perterrentur cælestes uirtutes: quia quod nunc uiderant ante, nunc uidebant carnem ascendisse in cælum. Et propterea dicunt: Quis est iste qui uenit de Edom, id est, a terrigenis: rubor uestimentorum eius ex Bosor. Videbant enim in corpore uestigia uulnerum: ex Bosor, id est, in carne suscepta. PAMPHI. Et post pauca. ORIGENES. Hæc propter illud quod dictum est, quonia caro mea requiescet in spe. In qua spe? Non solum, quia ex mortuis resurgit: parum enim hoc est: sed in ea spe requiescit quod assumpta est in cælum. PAMPHILVS. Quid hoc euidenti & clarius ab aliquo potest dici de resurrectione carnis, quam assignauit non solam resurrectionem a mortuis, uerum etiam in cælos, si qua tamen id meruerit, assumendam: secuturam scilicet eum qui primogenitus ex mortuis factus, primus in cælum naturam carnis inuexit? Quid tamen in decimo octauo psalmo exponens illum uersiculum: In sole posuit tabernaculum suum, senserit audiamus. ORIGENES. Quid est quod dixit, in sole posuit tabernaculum suum? Quidam quidem dicebant, quod saluator noster ascendens e terris ad cælum & corpus suum assumens, peruenit usque ad eum circulum qui solis zona nominatur, & ibi aiunt posuit tabernaculum corporis sui. Non enim ultra erat possibile id progredi. Sed hæc illi ita sentiunt pro eo quod allegoriam nolunt in scriptura sancta recipere: & ideo puræ historiæ deseruientes, huiusmodi fabulas & figmenta componunt. Nos uero deprecamur omnipotentiam dei, ut nos dignetur audire: & secreta nobis spiritualis intelligentiæ dignetur aperire. Quod ergo a nobis in hoc loco sentitur, hoc est: In sole posuit tabernaculum suum. Quæro quid sit tabernaculum Christi: & quæ sit habitatio, in qua tabernaculum Christi collocatur. Habitatio Christi tabernaculi, sol esse dicitur: tabernaculum uero Christi, ecclesiam intelligo. Solem autem quem alium sentire debeo: nisi illud lumen uerum, quod illuminat omnem hominem uenientem in hunc mundum? Ipsum uideo solem de quo dictum est: Quia timentibus nomen meum orietur sol iusticiæ & sanitas in alisei. In sole ergo posuit tabernaculum suum, id est, in sole iusticiæ ecclesiam suam collocauit: In illo enim sole iusticiæ ecclesia collocata est: quæ æternum diem facit sicut dictum est: Erit tibi dominus lux æterna: & deus gloria tua. PAMPHI. Erubescant etiam illi qui & hoc de ipso non dubitauerunt concinnare figmentum, quod dixerit corpus uel carnem Christi usque ad solem uectari: & ibi esse derelictam. Hoc enim ille dictum ab alijs, non recte dictum esse confutat. Sed ostenderunt se ne hæc quidem intelligere posse obtrectatores eius: quæ ille ab alijs non recte dicta coarguit: & quæ sunt, quæ ipse confirmat. Tum deinde etiam illi impudentiam suam retundant: qui dicunt eum corpus quidem resurgere confiteri, carnem uero negare. Desinant aliquando a maledictis: uidentes eum carnem uerbi dei cum ipso uerbo deo in cælum quo uerbum dei ascendit imponere. His coniungit de superflitis peccatorum, quæ quoque nos consequenter ad ea quæ supra dicta sunt coniungemus, quoniam in ordine criminationum iste fuerat ordo digestus.